

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ES NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-TEM: TORONTÁL, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FÉLÉVRE 150 DIN, NEGYEDEVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DELELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A február 28-ikára kiírt boszniai és hercegovinai községi választásoknak az idejét, eddig ismeretlen okból, a kormány hosszabb időre elhalasztotta.

A párizsi Rotschild-ház feje, Rotschild Ödön báró hat millió frankot adott a francia tudományos akadémiának azért, hogy Londonban építsenek francia tudományos intézetet.

A Jefferson Memorial Buldingsben megnyílt a Lindberg-muzeum, a mely az óceán átrepülőjének, Lindberg ezredesnek kitüntetését, okleveleit, a repülés alatt viselt ruháját és egyéb emléktárgyait foglalja magában.

Ruszinszkóban az ortodox és neolog zsidók közötti ellentétek egyre nagyobb méreteket öltenek. Érdekes, hogy Munkácson az ortodoxok faszista szervezetet alakítottak abból a célból, hogy a zsinagógát megtisztítsák a neologoktól.

A francia lapok részletesen foglalkoznak a jövételi szállítások körüli csalások ügyével. A rendőrség már eddig is számos házkutatást tartott és több embert tartóztatott le. Leginkább a Para Import- und Export-Gesellschaft nevű német cég és Dupre, Laloupe község polgármestere vannak az ügyben kompromittálva. Több strasbourgi és besanconi francia kereskedőt letartóztattak.

Az elsüllyedt S. IV. amerikai tengeralattjáró körül nyolc buvár dolgozik egész napon át. Eddig harminckét tengerész hulláját hozták felszínre.

TŐZSDE

Január 12.

MA 100 DINÁR:

Budapestben . . .	10 02 pengő
Zürichben . . .	9 14 sv. frank
Berlinben . . .	7 34 ar. márka
Bécsben . . .	12 36 silling
Prágában . . .	58 70 cseh kor.
Newyorkban . . .	— dollár
Triesztben . . .	33 30 lira
Bukarestben . . .	300 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 91.80, Olasz Bank 67, Délcukor 121.50, Nasic 189.50, Ganz-Danubius 189.50, Ganz-Villamos 175.50.

A demokraták belépése a kormányba nem javított az ország helyzetén — vallja be Davidovity.

A demokrata-párt szűkebb bizottsága tegnap értekezletet tartott, amelyen a demokrata kongresszus előkészítésének ügyével foglalkoztak.

Davidovity Ljuba nyitotta meg az ülést és megnyitó beszédében élesen és határozottan kelt ki a jelenlegi politikai állapotok ellen.

Az országban — mondotta —

nincs kifejezett jogrend és nincs egyenlőség, mert a törvényeket nem egyformán hajtják végre. A demokraták belépése a kormányba, amelytől a helyzet javulását lehetett várni, nem lendített a dologon sajnos semmit.

Ő a maga részéről a kongresszuson követelni fogja a törvényesség legteljesebb visszaállítá-

sát. Ezt néhány főszolgabírói, vagy járási előjárói állás leváltásával azonban nem lehet elérni. A törvényességnek, a jogrendnek kell visszaállania. Annak a főszolgabírónak, legyen az akár demokrata, akár radikális, elsősorban a kormány parancsát végre kell hajtania. Itt kell megkezdődnie a rend helyreállításának.

Megkezdődött a közlekedésügyi minisztérium költségvetésének a vitája.

Beograd, jan. 13.

Tegnap délután kezdte meg a pénzügyi bizottság a közlekedési minisztérium költségvetését.

Miroszavljevity tábornok közlekedési miniszter volt az első szónok, aki részletes exozében ismertette tárcája ügyeit. A közlekedésügyi minisztérium költségvetése két milliárd 582 millió 580 ezer dinár — négy millió dinárral több mint a tavalyi költségvetés.

Rámutat beszédében arra az óriási feladatra, amelyre a közlekedési minisztériumnak vállalkoznia kell a közeljövőben. A vasutvonalak el vannak hanyagolva, azonban a közlekedési tárca költségvetése ezek javítására nem elég, ehhez külön kölcsön volna szükséges, amelynek megszerzése a mai gazdasági körülmények között nem olyan egyszerű dolog.

A múlt évben a vasutügyi minisztérium jövételi szállításokból nem kapott semmit és mégis tíz millió svájci frank áru anyagot investált a vasuti vonalakba.

Szemrehányásokkal illették a közlekedési minisztériumot, hogy a vasuti szerelvények javításának nagy részét miért csináltatták külföldön és miért nem honi műhelyekben. Erre csak azzal válaszolhat, hogy nem vagyunk elég gazdagok ahhoz, hogy itthon javíttassuk meg vasuti felszerelésünket. Külföldön ugyanis sokkal olcsóbban javítják és szakszerűbben, minthogy nekünk sok mindenféle szakmunka elvégzésére még nincs meg a megfelelő műhelyünk. A közlekedésügyi minisztérium legnagyobb gondja a közeljövőben az, hogy ilyen szakmuhelyeket létesítsen az országban. Kraljevón már meg is nyílik még ez évben egy nagy vasuti műhely, a mely tehermentesíteni fogja bizo-

nyos fokok az államvasutak külföldi számláját.

Nagy feladatok várnak a közlekedési minisztériumra az új vasutvonalak kiépítésével. Nyolcszáz kilométer új vasutvonalat kell kiépíteni néhány éven belül — ami óriási feladat.

Ennek legnagyobb része az új adriai vasutat teszi: Beograd—Kragujevac—Raska—Kotor irányában. Ez a vonal egymaga háromszázötven kilométer. Ugyancsak az idei munkák közé van iktatva a pancsevói vasuti hidnak a felépítése. A többi vasuti építkezések terve — sajnos csak terv még.

Ami a vízi közlekedés ügyét illeti, ez sokkal rosszabbul áll, mint a vasutak ügye. Folyami kikötők a Száván rettenetes állapotban van. Ide egy millió kétszáz ezer aranymárka kellene, hogy olyan karba hozzuk, amely megfelel a modern követelményeknek.

Tengeri kikötők egyáltalán nincsenek. A közeljövő feladata lesz ezeknek a modern tengeri kikötőknek a létesítése.

Végül az áru- és személytarifa kérdésével foglalkozva, kijelenti, hogy a személyi tarifát rövid időn belül tetemesen le fogja szállítani.

Franciaország semleges marad a szentgotthárdi eseménnyel szemben.

Párizs, jan. 13.

Beavatott politikai körök értesülése szerint, a kormány a szentgotthárdi eseménnyel kapcsolatban semmiféle lépést nem szándékozik tenni.

A kormány teljesen semleges fog maradni és ha a kistentente nép-

szövetségi vizsgálatot kérne, úgy Franciaország a többi tanácstaggal egyértelműen fog dönteni.

A párizsi szovjetkövetségen rejtőzködnek a francia kommunista képviselők.

Párizs, jan. 13.

A kormány, mint ismeretes, elhatározta, hogy a kommunista képviselőket elfogatja. A parlament környékét ellepték a titkos rendőrök és mindamellett tegnap Cachen kommunista képviselő észrevétlenül bejutott a ház üléstermébe, majd ugyancsak észrevétlenül el is távozott onnan. Az üldözésére kiküldött detektívek nem tudták kézrekeríteni.

Politikai körökben az a hír járja, hogy az üldözött kommunista képviselőket a párizsi orosz szovjet követség épületében rejtetgetik.

A lengyel parlamentben cigányképviselet is lesz.

Varsó, jan. 13.

Lengyelország huszezer főnyi cigányságának vezére, Mihajlovszki vajda, tegnap egy küldöttség élén fölkereste a belügyminisztert, akitől azt kérte, hogy a jövőbeni választásokon a saját jelöltjeiket állíthassák fel.

A lengyel cigányság mind rendes ipari polgár és mind egy helységben lakik. A belügyminiszter kijelentette a küldöttség előtt, hogy semmi akadályja annak, hogy polgári jogukat gyakorolják és így a közeljövőben Lengyelország parlamentjében megjelenik a cigányság első képviselője.

Izgalmos letartóztatás a szkupstina épületében.

Beograd, jan. 13.

A szkupstina épületében ma izgalmas letartóztatás történt, amelynek érdekes előzményei vannak.

A reggeli órákban Gyurovity Marinkó crnagorai lakos, könyvkötőiparos meglátogatta a lakásán Radovity demokrata képviselőt, akivel összeveszett és akit revolverrel megfenyegetett, hogy lelővi. Később azonban valahogy mégis helyreállt a helyzet és Radovity, Gyurovityval együtt a szkupstinába ment.

A szkupstina rendőrségénél megjelent ekkor Radovity fia és bejelentette, hogy Gyurovity revolverrel

fenyegette meg az apját és hogy merényletet akar ellene elkövetni. Montani rendőrbiztos felszólította ekkor az épületben tartózkodó Gyurovityot, hogy adja át fegyverét. Gyurovity most revolveréhez akart nyulni, mire lefogták és óriási, izgalmas dulakodás után megvasalva elvitték a rendőrségre.

Amikor Gyurovityot lefogták, a rendőrség megtisztogatta a parlament folyosóit és akkor egy másik egyént: Milicsevity Vitomir szkopjei fegyvertelen irnokot is letartóztatták, akinél szintén fegyvert találtak: — egy hatalmas bajonetszerű kést.

Hatszáz bányász élve eltemetve.

Órtási bányászerecsélenség Amerikában.

Newyork, jan. 13.

Kolumbia állam Cali nevű városából jelentik, hogy a Las Columbia szénbányaterületen történt földcsuszamlás következtében óriási bányakatasztrófa következett be.

A háromszáz méter mélységben

lévő tárnákat a földcsuszamlás miatt elöntötte a víz és teljesen elzárta a külvilágtól. Attól tartanak, hogy a tárnákban rekedt hatszáz munkást elpusztította a vízáradás.

A mentési munkálatok teljes erővel megindultak, bár nem sok kilátással.

Olcább lett az ingatlanforgalmi illeték.

A városok nem szedhetnek külön illetéket.

Becserek, jan. 13.

Az ingatlanforgalom után eddigelő hat százalék ingatlanforgalmi illetéket szedtek. Ebből négy százalék volt az állami illeték, két százalékot pedig a város bevételezett. Becserek városa a néhány év előtt hozott közgyűlési határozata alapján szedte az ingatlanforgalmi illetéket és ezt a bevételi forrását mind a mai napig élvezte. Az új pénzügyi törvény azonban változást hozott e téren is és előírta, hogy az önkor-

mányzatok nem számíthatnak fel külön ingatlanforgalmi illetéket.

Tegnap érkezett Becserekre a pénzügyminisztérium rendelete, amely a pénzügyi törvénnyel kapcsolatosan közli, hogy az adás-vételi ügyleteknél csak állami illetéket szabad szedni és így sem a városok, sem a községek, vagy tartományok nem jogosultak illetékek felszámítására.

A rendelet következtében az adás-vételi ügyletek utáni illeték Becsereken az eddigi hat százalék helyett négy százalék.

Elfogták a főuccai üzletfosztogató büntársát,

egy rovott multu becsereki fiatalember személyében.

Becserek, jan. 13.

Megírta a Torontál, hogy a rendőrség letartóztatta Pauljev Zsiva becsereki foglalkozás nélküli suhancot, aki Stein Miksa főuccai üzletében hétfőről keddre virradó éjjel betörést kísérelt meg. Az üzletben dolgozó betörőt észrevette az inspekción körutján járó Tyószity Nebojsa főkapitány és Putnik Emil rendőralkapitány, akik aztán a vakmerő üzletfosztogatót letartóztatták.

Pauljev Zsivát csütörtökön délután ismét kihallgatták és újabb vallomásáról részletes jegyzőkönyvet vettek fel.

Társait ezúttal sem akarta megnevezni

és állhatatosan azt vallotta, hogy a betörést egyedül követte el. A rendőrség nem adott hitelt állításainak és folytatta az ügyben megkezdett nyomozását, amely estére eredményvel is járt, mert

estére letartóztatták Szavin Radivoj rovottmultu fiatalembert, aki beismerte, hogy tudott a betörésről,

sőt egyideig őrt is állt az üzlet hátsó kapujánál. Amikor a rendőralkapitányt meglátta, megrémült és elszaladt.

A tegnapi nap folyamán szakértőkkel felbecsültették az áru értékét, amit Pauljev az üzletben összesomagolt és magával akart vinni. A szakértők véleménye szerint

a lefoglalt áru értéke 8700 dinár-ra rug.

Pauljev Zsivát és Radin Radivojt a mai nap folyamán átadják a becsereki ügyészségnek. A nyomozást folytatják, mert a rendőrség azon a véleményen van, hogy

a betörőknek még egy harmadik társuk is volt,

aki szökésben van. A rendőrség erősen bízik további nyomozásának sikerében.

Jövedelmi adót is követelnek a tisztviselőktől.

A huszezer dinárnál nagyobb évi keresetek jövedelmi adó alá esnek.

Becserek, jan. 13.

Kellemetlen meglepetés érte tegnap a becsereki tisztviselőket. A pénzügyi hatóságok most kézbesítik ki a jövedelmi adó kivetéséről szóló határozatokat és a töképezéseken kívül ezúttal a tisztviselőknél is küldtek fizetési meghagyásokat, amelyekben négyezer dinártól tizenkétezer dinárig terjedő összegeket követelnek jövedelmi adó címen. A tegnapi napig mintegy háromszáz felhívást kézbesítettek ki és ezekben az 1925., 1926. és 1927. évre eső jövedelmi adó fejében követelnek a mai viszonyok között, tetemes összegeket.

Érdeklődünk a becsereki kerületi pénzügyigazgatóságon aziránt, hogy milyen alapon vetik ki azokra a tisztviselőkre a jövedelmi adót, a kiknek szűkre szabott havi fizetésükön kívül másnemű keresetük nincs és kérdésünkre azt a felvilágosítást kaptuk, hogy

az adókövetés a jövedelmi adóról intézkedő törvény alapján történt,

amely előírja, hogy a huszezer koronát meghaladó fizetés után jöve-

delmi adót is kell fizetni. A törvény valóban indokolt volt abban az időben, amikor érvénybeléptették.

Huszezer koronás évi keresetük annak idején a minisztereknek volt

és senki sem vette rossz néven, hogy az államkincstár küssé megkurtítja a miniszterek fizetését, de a változott valutáris viszonyok következtében huszezer dinár fizetése bizony ma már sok alacsonyabb rangú tisztviselőnek is van és méltánytalannak tartjuk, hogy a kis tisztviselő viszonylagosan ugyanolyan mértékben adózzon, mint a hatalmas miniszter.

A becsereki pénzügyi közegeket nem érheti szemrehányás, ők csak a fennálló törvények és rendeletek szellemében járhatnak el, de igenis elvárhatjuk a pénzügyminisztériumtól, hogy sürgősen orvosolja a tisztviselők sérelmét és világos rendellel utasítsa az alantas közegeit, hogy a negyedik osztályú kereseti adón kívül ne követeljenek még külön jövedelmi adót is. A jövedelmi adót fizessék azok, akiknek ingatlan vagyonukból eredő jövedelmük van és ne azok, akik szellemük, vagy két kezük munkájával keresik meg kenyerüket.

Harc a névvegyelmezés ellen.

Calonder népszövetségi főbiztos döntése Felsősziléziában.

(A Torontál berlini tudósítójától.)

Berlin, jan. 13.

Svájc egykori köztársasági elnöke, Calonder, aki jelenleg mint a Népszövetség által delegált főbiztos a Lengyelországhoz csatolt Felsőszilézia vegyes döntőbírója élén áll, nagyjelentőségű döntést hozott a kisebbségi iskoláztatás ügyében, magáévá téve a német kisebbség álláspontját, hogy tudniillik

a szülők befolyásolhatatlan joga meghatározni, hogy gyermekeiket milyen nyelven akarják oktatásban részesíteni.

A hatóságoknak, állapítja meg Calonder, nincsen joguk nyomást gyakorolni, avagy bármilyen leszármazási elméleteket igénybe venni.

Calonder döntése fontos precedens képez az összes európai államok kisebbségeire nézve, miért is a Torontál berlini tudósítója a következőkben közli a döntés indoklásának jelentősebb részleteit:

A genfi konvenció iskolaiügyi téren is felállította a szabad önrendelkezés jogelvét, ennek következtében kizárólag az iskolakötelesek jogosultak dönteni iskolai kérdésekben. Amint minden állampolgár maga határozhatja meg, hogy a többséghez, avagy valamely kisebbséghez akar tartozni, a genfi egyezmény értelmében a szülők, illetőleg a nevelésre jogosultak kizárólagos joga szubjektív meghatározni, hogy az iskolában gyermekeik oktatási nyelve melyik legyen. Sem a szülőknél, sem a gyermekeknél nem íhetnek tekintetbe bizonyos objektív leszármazási és anyanyelvi adottságok, az elhatározás

irányítója kizárólag a szülők szubjektív nyilatkozata lehet.

Calonder azután azt ajánlja a lengyel kormányának, hogy a vegyes lakosságú területeken mindenütt állítson fel kisebbségi iskolákat a saint-germaini szerződés és a genfi egyezmény értelmében.

Háromszáznegyvenhat vádiratot dolgozott ki az elmúlt évben a becsereki ügyészség.

Becserek, jan. 13.

A becsereki királyi ügyészség tegnap részletes statisztikát dolgozott ki az ügyészség mult évben kifejtett munkásságáról. A kimutatásban számszerű adatokkal bizonyították, hogy milyen mértékű működést fejtett ki az ügyészség.

A statisztikából kiviláglik, hogy az 1926-os évből 429 ügyirat maradt elintézetlen. Új ügyirat az 1927-es év folyamán 7936 érkezett be. Az ügyirat forgalom tehát 1927 december 31-ikével 8365 akta volt. Ebből elintézték 8308 ügyiratot és elintézetlen maradt 57 akta.

Az ügyészség 503 esetben állott el a vádtól, 31 vádiratot visszavont és összesen 346 vádiratot adott ki. Az ügyészség 451 tárgyaláson volt képviselve. Száztíz vádtanácsi tárgyaláson, harminchat fellebbviteli és harminckét elsőfoku tárgyaláson vett részt. Helyszíni vizsgálaton 45 esetben jelentek meg az ügyészség kiküldöttjei.

A kimutatás azután részletesen ioglalkozik dr. Trifunac Bozsidar vezetőügyész, dr. Parvanj Andrija ügyész munkájának számszerű adataival és megállapítja, hogy Trifunac vezetőügyész 17 és Parvanj ügyész 8 helyszíni szemlén vett részt.

Január 13. péntek R. k.: és Prot.:
Hilár. Gör. kel.: Melanija. Zsidó:
Tebeth 20-ika. Napkelte 7:48,
nyugta 16:29, a nap hossza 8:41.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti:
Jobbára felhős égboltozat mel-
lett éjjeli fagy. Az idő hirtelen
változása várható.

Január
13

1809-ben született Ábrahám Lincoln, az amerikai Egyesült-Államok tizenhatodik elnöke, akinek nevéhez fűződik a rabszolgaság eltörlése az Unió területén. Mint mesterinas, munkás, földmives kezdte meg életművét és önéletrajzát, szorgalmával küzdött föl magát az első helyre. 1865 április 14-ikén Booth Wilkes színész Washingtonban a Ford színházban orozva meggyilkolta.

A cseh parlament jóváhagyta az új cseh parlament épületének tervét. Az új parlament a Belvedere magaslátán épül.

Halálozás. Kiefer Kristóf nákovói tanító december 27-ikén egy külföldi szanatóriumban hirtelen elhunyt. Kiefer elhalálozása nagy részvétet kelt Nákovón és a környéken, ahol a tanítót általánosan ismerték.

A Közművelődési egyesület vasárnapi felolvasó ülése méltán fog értéket az eddigi előadásokhoz sorakozni. Havas Károly, a ki kitűnő előadó és akinek írói készségét a Hírlap napilap hasábjairól is ismeri a közönség, aktuális problémákról fog vonzó modorban beszélni. Aszlányi Károly pedig érdekes intimitásokat fog elmesélni a művészeti élet jelenleg is még élő nagyságairól. Az előadás a Messzinger-intézet nagytermében lesz vasárnap délután fél öt órakor. Az egyesület tagjai idényjegyük felmutatása mellett díjtalanul léphetnek be, nem tagok belépti díja 10 dinár.

Baleset. Súlyos kimenetelű baleset történt a becskerekai vasuti műhelyben. Ludányi Mihály Kovács a gözkalapáccsal dolgozott és munka közben egy súlyos vasdarab a lábára esett. A zúzódási sebeket szenvedett munkást a lakására szállították.

A kereskedelmi alkalmazottak Szilveszter-bálja. A becskerekai kereskedelmi alkalmazottak ma, pénteken, január 13-ikán, görög keleti Szilveszter estjén nagyszabású kabaréval egybekötött táncmulatságot rendeznek a Centrál (Klub) kávéházban. A nagysikerűnek ígérkező kabarét Fleisch Lipót rendezte. A műsor kezdete pontosan fél kilenc órakor.

A Jadranszka Sztársa bálja január 19-ikén a Kaszinóban.

Ezer dinár jutalmat kap, aki megtalálja Fendler Teréz holttestét. Fendler Teréz cseszteregi cselédleány a múlt héten Becskereken a Bégába fulladt. Holttestének felkutatását a szerencsétlenség után közvetlenül megkezdték, de a kutatás nem járt eredménnyel. Rohr Ferenc cseszteregi lakos most ezer dinár jutalmat tűzött ki annak megjutalmazására, aki megtalálja Fendler Teréz holttestét. Értesítést Rohr Ferenc Csesztereg címre kér.

Az egyesült szaktanács összvásztmányának ülése. A becskerekai egyesült szaktanács vezetősége vasárnap délelőtt fél kilenc órakor az Arnold-féle vendéglőben összvásztmányi ülést tart, amelynek napirendjén különféle jelentések és a szervezési mozgalom megindítása szerepel.

Három halál egy tiltott műtét miatt. Bajáról jelentik: Felsőnyék községben egy fiatal menyecske, Regényi Antalné, néhány nap előtt hirtelen megbetegedett és vérméregzés folytán meghalt. Halála előtt közölte édesanyjával, hogy egy Pető Istvánné nevű asszony tiltott műtétet hajtott végre rajta és kérte, hogy jelentse fel Petőné. Regényiné anyja, leánya halála fölötti kétségbeesésében beugrott a Sióba és belefulladt. Hátrahagyott leveléből a hatóság megtudta az eseményeket és eljárást indított Petőné ellen, aki a következményektől félve, egy őrizetlen pillanathban felakasztotta magát és meghalt.

Nők a tükör előtt.

Svédországban, ahol az embereknek bizonyára kevesebb a gondjuk, mint nálunk — az alábbiakból legalább is ez derül ki — nemrégiben igen nevezetes ankét folyt le. Az ankét célja — amelynek résztvevői különböző koru és társadalmi állású hölgyek voltak — annak megállapítására szolgált, hogy a nők általában mennyi időt szoktak a tükör előtt eltölteni? Ez alkalommal igen figyelemreméltó dolgok derültek ki, amelyeket a hiradás nyomán a következőkben közlünk: Kiderült mindenekelőtt, hogy egy közbecsülésben élő matróna, hetvenéves élet-tartama folyamán 6000, azaz mondandó ird hateret órát töltött el a tükör előtt, ami körülbelül kétszázötven napnak felel meg. Hogy pedig ehhez a számhoz hogy jutunk el, ennek kiszámításában a koros hölgy a következő adatokat szolgáltatotta alapul:

Hetedik életévétől, a tizedikig — állapította meg — napi hét percet töltött el a tükör előtt. A tizediktől egészen a tizenötödikig, már a fenti időtartam kétszeresénél valamivel többre volt szüksége, vagyis: tizenöt percre. A tizenötödik huszig terjedő évek alatt huszonkét percet fordított a célra, amely aztán a husztól hetvenig való évek folyamán napi félóránál állapodott meg. Ez a számítás, mint egyébként bebizonyosult, a nők tükör előtt eltöltött időtartama középátlomának felel meg. Az a sok száz hölgy ugyanis, akik szintén résztvettek az ankétban, valamennyien ilyen, vagy ehhez hasonló önvallomásokkal erősítették meg a fent felsorolt adatokat. Igen természetes persze, hogy ezek közé nem vették fel ama nők vallomásait, akik a tükör előtt hivatásuknál fogva töltene meg számlálhatatlan órákat, a színésznőket, táncosnőket, vagy a bárhölgyeket, akik kivételek a szabály alól és akinek vallomásai voltaképpen nem is tartoznak bele az ankét tárgyába.

Ugyancsak a kivételek közé sorolták még azokat a „privát” hölgyeket is, akiket a természet az általában meghaladó szépséggel tüntetett ki. Így például egy dús gazdag bankigazgató felesége harminchét éves koráig 17.500 órát vallott be, ami két teljes évnél felel meg. Ezeket a horribilis számokat csak a nagyon elfoglalt anyák, háziasszonyok és egyéb, hivatásuknak élő nők, e célra fordított jóval kevesebb szám-

adatai ellensúlyozzák, akik között is egy huszonhárom éves csinos kis menyasszony érte el a lefelé tendáló rekordot.

Az ő legigazibb tükre — így szólított önértetes vallomása — a völegénye szeme. Ő csak ebben szokta magát hosszasan nézegetni. Minden egyébfeljára tükrözbe csak fésülködés közben szokott egy-két futó pillanattal vetni. Mondanunk sem kell talán, hogy ez a forradalmi vallomás — legalább is az ankét férfirésztvevői szemében — igen nagy helyeslésre és elismerésre talált... Mindenesetre az ankét eredménye igen üdítő és tanulságos volt így is és még ha nem is nyulunk egészen a probléma gyökeréig, amely a női lélek szövvényeire derit leplezetlen világosságot, akkor is egy egész esomó nem mindennapi tanulságot szűrhetünk le e nem mindennapi ankétkből, amelyhez hasonlót a mi nyomottabb légkörünkben — sajnos — nem igen jutna eszébe bárkinek is rendezni.

Izr. istentisztelet. A péntek esti izr. istentisztelet január 13-ától kezdve, további intézkedésig délután fél öt órakor kezdődik, még pedig a nagytemplomban.

A szerb nőegylet tombola-estje. A becskerekai jótékony szerb nőegylet január 13-ikán, pénteken este 9 órai kezdettel nagyszabású tombolát rendez a Kaszinóban. A tombolán rendkívül szép és értékes díjakat sorsolnak ki.

Az új kabaré kapunyitása. Becskereken nagy érdeklődéssel várják a Vojvodina (Rózsza) kávéház legújabb vállalkozását. A Vojvodina áldozatkész tulajdonosa állandó jellegű kabarét szervez, amely az étteremben fog működni és amelynek esténként változó műsorát a legkitűnőbb erők fogják előadni. Az új kabaré, értesülésünk szerint, már a közeljövőben meg nyitja kapuját.

Ellenőrzik az illetéktörvény betartását. Beográdból tegnap pénzügyi ellenőrök érkeztek Becskerekre, akik számos gabonakereskedő üzletében jártak és a nyugtákat, üzleti könyveket ellenőrizték, hogy megállapítsák, tulajdonosok lefizette-e a kellő illetéket. Az egyik kereskedő lakásán házkutatást tartottak és több olyan nyugtát találtak, amelyen nem volt leróva az illetéktörvényben előírt illeték. Az illető kereskedőt huszezer dinár pénzbírsággal sújtották.

Fűtő- és gépészvizsga. Az Ispitna Komisija za ložace i mašiniste Vel. Bečkerek a legközelebbi lokomobil gépkezelői és stabil fűtői vizsgát február hó 11-ikén, a stabil gépkezelői vizsgát pedig február hó 15-én tartja meg. A vizsgázni szándékozókna február hó 6-ikán délelőtt kell jelentkezni az Ispitna Komisijánál Velikibecskereken Obala Princeze Jelene 4. szám alatt. Ugyanezen nap délután kezdődik a tanfolyam is. A vizsgázóknak a következő okmányokra van szükségük: születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi bizonyítvány és a hat hónapi gyakorlatot igazoló bizonyítvány, hogy a gyakorlatot vizsgázott gépész mellett végezték. Ezen bizonyítványt köteles a géptulajdonos kiállítani és az a község által hitelesítendő.

A Balkán Bioszkopban ma, szerb Szilveszterre, közkívánatra a legmulatságosabb film: „Zoro és Huru az északi sarkon” (a két horgászbold). — Szombaton, szerb újév napján „A puszták réme”, izgalmas kalandorfilm, a főszerepben Harry Careyvel. — Vasárnap „Egy tábori lelkész vallomása”, nagy társadalmi szerelmi filmjáték, a főszerepben a hódító új filmsztár: Igo Sym. — Újév napján minden előadáson ingyen malac sorsolás.

Üzembem az ablakbeverők. Szerdáról csütörtökre hajló éjjel ismeretlen tettesek betörték dr. Dosen Vojislav becskerekai ügyvéd Pupinova (Árpád) uccai, dr. Matity Misa orvos Voj. Bojovitya (Vörösmarty) és Gruity Novák szövetkezeti igazgató Princeze Jelene (Gizella) parti lakásának ablakait. Mind a három károsult élénk részt vesz a helyi politikai életben és a független demokrata-párt vezető személyiségei.

Koszorúmegváltás. Wogh Mihály Glaug Károlyné halála alkalmából koszorúmegváltás címén 100 dinárt adományozott a róm. kat. árvaháznak az „Orient” hírlapiroda útján.

A választási törvény értelmében a választói névjegyzékeket minden év január elseje és harmincegyediké közötti időben hivatalból ki kell igazítani. A magyar-párt ezuton is felhívja mindazokat, akik 21-ik életévük betöltésével szavazati jogot nyertek, hogy a legrövidebb időn belül jelentkezzenek a Torontál szerkesztőségében (telefon 281.), ahol felveszik a szükséges adatokat. Ugyanínt azok is jelentkezzenek, akik eddig bármilyen okból kimaradtak a névjegyzékekből, vagy azokban tévesen szerepeltek.

Érvénybe lépett Angliában az öregek biztosítása. Most, amikor számos középeurópai állam kormánya az agkori biztosítás problémájával foglalkozik, bizonyára általános érdeklődést fog kelteni, hogy Angliában most lépett életbe az özevgy-, árva- és agkori biztosításról szóló törvény, amelyet 1915-ben nyújtott be az akkori konzervatív kormány. Az életbelépés következtében immár 1.250.000 ember fogja élvezni az állami nyugdíjat. A törvény most életbelépett utolsó szakasza kimondja, hogy az összes biztosított munkások, valamint feleségeik is, amennyiben betöltötték 65 ik életévüket, tekintet nélkül esetleges vagyonuikra, vagy jövedelmükre, heti 10 shilling nyugdíjat kapnak. Azoknak a munkásoknak számát, akik ezuttal először kapják meg heti nyugdíjukat kerületi postahivataluknál, tehát a 65 és 70 év közöttieket, mivel az idősebbek már eddig is megkapták, 450.000-re teszik. A postahivatalokban már kiosztották a nyugdíjkönyvecskéket és noha az igazoló-lapok és könyvek nagy száma meglehetősen munkatöbbletet rótt a postahivatalokra, az elosztás simán és minden fennakadás nélkül ment végbe. Azok a nyugdíjasok, akik a nyugdíjat nem tudták maguk kifizetni, ezt kísérő személy révén tehetik meg. A betegek a nyugdíjukért állandóan megbízottat küldhetnek a postára. A nyugdíjigényeket a közegészségügyi minisztérium bírálta felül és mindössze a kérvények 5 százalékát utasította vissza.

Orient Bioskop

Pénteken, jan. 13-án 5. 7 és 9 órakor

Pénztárnyitás délelőtt 10-1/2-ig,
d. u. 3 óráig.**JÖN! JÖN! JÖN!**
Egy szemrevaló legény.**GRAND HOTEL
BOULEVARD**E gyönyörű film mutatja nekünk a káosz
életet egy párizsi szállodából, 6 gyönyörű
felvonásban.
Főszereplők: Mady Christians, Erna Morena,
Harry Hardt.**A passzív területek élelmézé-
sét a Vörös Kereszt fogja
irányítani.**

Beograd, jan. 13.

Tegnap délelőtt a minisztertanács foglalkozott a passzív területek élelmézésének ügyével és megállapodott abban, hogy a passzív területek segélyezésének ügyét a Vörös-Kereszt utján fogja ellátni.

A kormány a gyorssegélyre kiutalt 110 millió dinárt, melyet tizenhat kerületben osztanak szét a Vörös-Kereszt egyesület fiókjai.

**A bécsi farsang és
divatja.**

A Torontál bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, jan. 13.

Ámbár a farsang elején vagyunk, már számos előkelő multság zajlott le, amelyek alkalmat szolgáltatnak arra, hogy a farsangi divatról pontos képet alkossunk magunknak.

Az estélyi ruha, amely minden hölgy nélkülözhetetlen rekvizituma, nagyon különbözik a tavalyi szezon estélyi ruháitól. A férfias jelleg szinte egészen eltűnt, a szoknyák temérdek rojtjai, a vál és a derék gazdag virágdíszítései és a drága szövetek éles ellentétben állanak az egyenes vonalú ruhákkal, amelyek két szezonon át olyan nagy népszerűségnek örvendtek.

Kellemes változatosságot nyújtanak a stíl-ruhák, amelyeket nemcsak a bakfisok és a fiatalasszonyok, de az idősebb korosztályok is magukra öltenek. Ezek a stíl-ruhák azonban csak a fiatalos archoz és a karesu alakhoz illenek. Anyagban és fazonban olyan nagy a választék, hogy minden izléses hölgy korának és természetének megfelelő estélyi ruhát választhat.

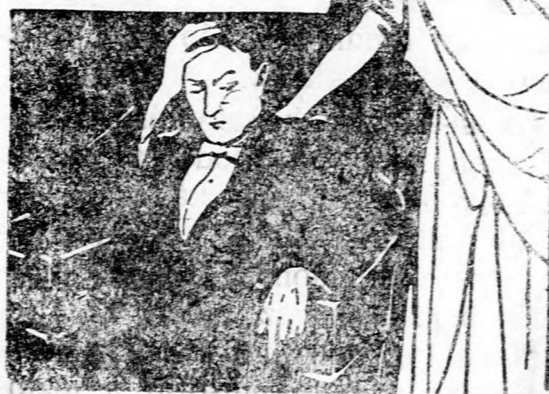
Amíg a stíl-ruhák anyaga főként tüll, brokád-mintájú taft, valamint arany- és ezüstcsipkézettel díszített taft, addig a modern estélyi ruhák drága arany- és ezüst-brokádból, gazdag himzésű crepgeorgetteből készülnek, rojtokkal és fodrokkal, valamint mély dekoltázzsal. Ezek a ruhák is igen fiatalosan hatnak fényes, világos kelméjük révén. A főszínek a stíl-ruhák számára a fehér és a rózsaszín különböző változatai, valamint a világos zöld és a kék. A szín rendszerint az arcbőr árnyalatához alkalmazkodik.

Az ideai farsang különösen káprázatosnak ígérkezik és módot fog nyújtani a hölgyeknek, hogy bemutassák toalettiüket és bájaikat. A két reprezentációs multság, az újságírók hagyományos Concordia-

bálián és az írók bálján kívül az operaház is megrendezi több éves szünet után álarcos táncmultságát. A báli szezon első nagy eseménye a minap a magyar királyi követség dísztermeiben megtartott magyarbál volt, amelyen a magyar követség és a bécsi magyar kolónia tagjai kívül, szinte az összes többi követségek vezetői is résztvettek hölgyeikkel együtt. Szemere Vally.

**A
„TORONTÁL”
POLITIKAI NAPILAP**

Recskereki szerkesztősége Obilityeva (Zápolya) u. 1. Telefonszám 281.
Beogradi szerkesztősége Frankopanova u. 9., II. emelet.
Udupesti szerkesztősége Wekerle Sándor u. 24., II. em. 80. Telefon 68-35
Bécsi szerkesztősége II., Taborstrasse 9. Telefon 40-3-22.

**Betegek
olvassátok!**

Abány napja van az esztendőnek, annyi fájdalmas állomása van az ideges embernek, mert a rossz és kimerült idegek megkeserítik az életet és nagyon sok bajnak okozói Szuró, szaggató fájdalmak, szédülés, egyoldali vagy teljes fejfájás, fülzúgás, szemrezenés, emésztési zavarok, álmatlanság, verejtékkitörések, az izmok rángódása stb. mind a gyenge, kimerült, beteg idegek következményei.

**Hogy szabadulhat meg ettől
a nyomortól?**

Az eredeti Kola-Lecithin által, amely tápszer bőségesen tartalmaz vitamint és ezáltal az emberiségre valószínűleg jóhatású. Csodálatos módon elősegíti a test funkcióit, erősíti a hátgerincet, gerincvelőt, izmokat és tagokat, új erőt és életkedvet ad.

**Az egészséges idegért való
küzdésben**

a valódi Kola-Lecithin sokszor csodákat művel, a tulajdonképpeni tápanyagot a vérkeringés legtávolabbi helyeire is elvezeti, újra élte, üdit, fiatalon és frissen tart. Győződjék meg saját maga, hogy nem ígértünk Önnek semmi valótlan, mert a következő két héten belül mindenkinek, aki levehel felkeres, teljesen ingyen és bérmentve megküldök egy kis doboz Kola-Lecithint és egy orvos sokoldalú, hosszú tapasztalatok alapján írt könyvét, akinek magának is sokat kellett küzdenie ezzel a bajjal. Írja meg pontosan címét és azonnal megküldjük Önnek a fent ígérteteket teljesen ingyen.

E. Pasternak, Berlin S. O.
Michaelkirchplatz Nr. 13 Abteilung 163.

Álarcosbál a Zöld vadásznál!

Szombaton, január 14-én a Bába-féle vendéglőben (Niczky uca) dísznótáros vacsorával egybekötött álarcosbál lesz. Belépődij nincs! Jó étellekről és italokról gondoskodik és számos látogatást kér: **BÁBA JÁNOS** vendéglős.

KARBID

kis és nagy hordókban, nagy és kis darabos, ismét raktáron.

Özv. Guttman Jakabné és fiai
Velikibecskerek. 76

Hol? Gyermekbál! Hol?

A Dopler-féle „Zenélő órához” címzett vendéglőben szombaton, f. hó 14-én délután 4 órai kezdettel gyermekbál. Felöltök részére 8 órától hajnalig. A zenét Schrammel-quartet szolgáltatja. Jó étellekről és italokról gondoskodva számos látogatást kér 34. **Dopier Ferenc** vendéglős.

**Egy keresztúros
ZONGORA,**

két szoba, komplett konyhabereendezés, ágy-, női és gyermek-fehérmű és egyéb háztartási cikkek, elköltözés miatt eladó. **Hajduk Veljkova (Mercki) uca 14.**

**A DRINA-szállodában pénteken
Szilveszter-estély.**

Szombaton és vasárnap
táncestély
Belépődij nincs.

Egyben igen tisztelt szerb vendégeimnek és barátainknak

boldog újévet
kívánok. 77

OSZTÓ JÁNOS

a Drina-szálloda tulajdonosa.

Szabadkézből eladó egy 3 szobából, konyhából és mellékhelyiségekből álló

h-a-z

Érdeklődni, **Branka Radicevitya**
ucca 8. szám alatt.

Egy már 40 év óta 75

fennálló és jólmenő kis
fűszerkereskedés.
szép lakással, forgalmas helyen, betegség miatt jutányos áron

ELADÓ.

„American” keresk. iroda,
Alekszandrova uca 27.
Egy új 3 szobás, fürdőszobás ház a centrumban eladó.

„Dobrotvor” Temetkezési Egyesület

ezuton értesíti az alant felsorolt tagkönyvecskék tulajdonosait, hogy járulékos segélydíjait f. hó 20-án délután 4 órakor felvehetik.

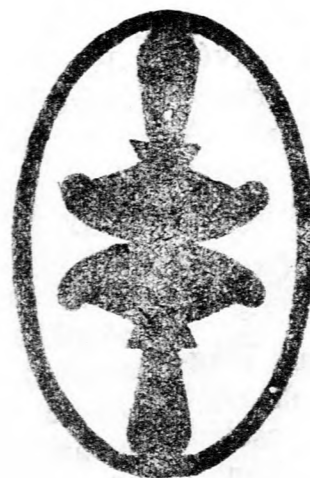
11, 37, 39, 71, 72, 107, 114.

71

PLEITZ FER. PÁL

**könyvnyomdája
Velikibecskerek**

**Obilityeva (Zápolya) u. 1. Telefon 21.
Alapított 1846.**

**Nyomatványok modern kivitelben.
Lapkiadás. Nyomatványraktár. Töm-
öntöde. Könyvkötészet. Vonalozó
intézet. Ruggyantabélyegzőgyártás.**